

Έλεγχος νεκροτομείου Γενικού Νοσοκομείου Πάφου

Διασφαλίζεται η ορθή και
αποτελεσματική λειτουργία
του νεκροτομείου;

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ:

Οργανισμός Κρατικών
Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ)
Υπουργείο Υγείας

ΥΠΟΜΝΗΜΑ:

ΥΠ-ΕΥ 05/2026

16 Σεπτεμβρίου 2026

Προλογισμός Γενικού Ελεγκτή

Ο τρόπος με τον οποίο η Πολιτεία μεταχειρίζεται τους νεκρούς της αποτελεί μέτρο πολιτισμού, αξιοπρέπειας και σεβασμού προς τον άνθρωπο. Ο σεβασμός αυτός δεν τερματίζεται με τον θάνατο. Αντίθετα, η Πολιτεία έχει ιδιαίτερη ευθύνη να διασφαλίζει ότι κάθε σορός που τίθεται υπό τη φροντίδα της φυλάσσεται με αξιοπρέπεια, ασφάλεια και σύμφωνα με τα ενδεδειγμένα πρότυπα.

Τα ευρήματα του ελέγχου στο νεκροτομείο του Γενικού Νοσοκομείου Πάφου προκαλούν σοβαρό προβληματισμό. Διαπιστώθηκε ότι σοροί παρέμεναν σε ψυγείο συντήρησης για χρονικά διαστήματα που υπερέβαιναν κατά πολύ το ενδεδειγμένο όριο των περίπου 30 ημερών, μάλιστα σε μια περίπτωση έφθασε τις 1.040 ημέρες.

Η γενικότερη εικόνα που αναδεικνύεται δεν παραπέμπει σε ένα μεμονωμένο τεχνικό περιστατικό, αλλά σε διαχρονικές αδυναμίες διαχείρισης, εποπτείας, στελέχωσης και συντήρησης, καθώς και σε ασάφεια αρμοδιοτήτων. Είναι χαρακτηριστικό ότι ήδη από το 2023 είχαν καταγραφεί παράπονα για οσμές αποσύνθεσης, συνωστισμό σορών και ανύπαρκτη καθαριότητα, χωρίς να ληφθούν διορθωτικά μέτρα.

Τέτοιες συνθήκες δεν αφορούν μόνο τον οφειλόμενο σεβασμό προς τους νεκρούς και τις οικογένειές τους. Αγγίζουν ζητήματα υγιεινής, ασφάλειας του εργασιακού περιβάλλοντος και, ευρύτερα, προστασίας της δημόσιας υγείας.

Ανδρέας Παπακωνσταντίνου
Γενικός Ελεγκτής

A. Αφορμή και αντικείμενο ελέγχου

Τον Μάιο του 2026, δημοσιεύθηκε στα μέσα μαζικής ενημέρωσης η είδηση ότι το ψυγείο συντήρησης των σορών στο Γενικό Νοσοκομείο Πάφου (ΓΝΠ) είχε υποστεί σοβαρή βλάβη. Ακολούθως του εντοπισμού της βλάβης, ο Οργανισμός Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥπΥ) αποφάσισε να αναστείλει προσωρινά τη λειτουργία του νεκροτομείου.¹

Κατόπιν αυτών, η Υπηρεσία μας προέβη σε αιφνιδιαστικό επιτόπιο έλεγχο, με σκοπό την αξιολόγηση των συνθηκών λειτουργίας του νεκροτομείου και τον εντοπισμό των αιτιών που οδήγησαν στην ανωτέρω κατάσταση.

Κατά την επίσκεψη της Υπηρεσίας μας στις 29 Μαΐου 2026, δεν κατέστη δυνατή η φυσική πρόσβαση στον χώρο του νεκροτομείου, καθώς διεξαγόταν απολύμανση των εγκαταστάσεών του. Τα ευρήματα που παρουσιάζονται πιο κάτω βασίζονται σε συνεντεύξεις με προσωπικό του ΓΝΠ, του Υπουργείου Υγείας (ΥΥ) του ΟΚΥπΥ, και του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών (ΗΜΥ), σε έγγραφα και αρχεία που τέθηκαν υπόψη μας, καθώς και σε αλληλογραφία που εξασφαλίστηκε κατά τη διάρκεια του ελέγχου.

B. Λειτουργία νεκροτομείου: βασικές έννοιες και πλαίσιο

(1) Ποιους εξυπηρετεί ένα νεκροτομείο

- Θανόντες εντός του ΓΝΠ.
- Θανόντες για τους οποίους διενεργείται δικαστική ή αστυνομική διερεύνηση (π.χ. περιπτώσεις αδιευκρίνιστης αιτίας θανάτου), οι οποίοι υπάγονται στην Ιατροδικαστική Υπηρεσία του ΥΥ.

(2) Όροι και διαδικασίες που αφορούν στις νεκροψίες

Νεκροψία: η ιατρική εξέταση νεκρού σώματος με σκοπό τη εξακρίβωση της αιτίας θανάτου. Διενεργείται υποχρεωτικά σε υποθέσεις που αφορούν ύποπτο, βίαιο ή αδιευκρίνιστο θάνατο.

Αρμόδια Υπηρεσία: για τη διενέργεια νεκροψίας είναι η Ιατροδικαστική Υπηρεσία, η οποία υπάγεται στο ΥΥ.

Χώρος Διεξαγωγής νεκροψιών: Με απόφαση του ΥΥ (επιστολή ημερ. 13.1.2025), οι νεκροψίες από την Ιατροδικαστική Υπηρεσία διεξάγονται αποκλειστικά στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας. Προηγουμένως διενεργούνταν και σε νοσοκομεία του ΟΚΥπΥ σε άλλες Επαρχίες.

¹ Το νεκροτομείο κατά την ημερομηνία της βλάβης χρησιμοποιείτο μόνο για την φύλαξη σορών σε ψυγεία συντήρησης και ψυγεία κατάψυξης. Κατόπιν της βλάβης, συνέχισε να λειτουργεί μόνο το ψυγείο κατάψυξης. Η διενέργεια νεκροτομών είχε ήδη σταματήσει – βλέπε παράγραφο Β.

Τα νεκροτομεία των λοιπών νοσοκομείων εξακολουθούν να λειτουργούν αποκλειστικά ως χώροι φύλαξης σορών.

(3) Δύο είδη ψυγείων σε ένα νεκροτομείο

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΟ	ΨΥΓΕΙΟ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	ΨΥΓΕΙΟ ΚΑΤΑΨΥΞΗΣ
 Θερμοκρασία λειτουργίας	 Περίπου $+4^{\circ}\text{C}$	 Περίπου -20°C
 Σκοπός	 Βραχυχρόνια διατήρηση της σορού	 Μακροχρόνια διατήρηση της σορού
 Χρονικό σημείο μεταφοράς σε ψυγείο κατάψυξης	 Σε περιπτώσεις όπου δεν αναμένεται σύντομη αποδέσμευση της σορού ή διενέργεια περαιτέρω εξέτασης, η μεταφορά της στο ψυγείο κατάψυξης πραγματοποιείται περίπου 30 ημέρες μετά τον θάνατο.	

Πηγή: Human Tissue Authority (HTA) – ανεξάρτητη ρυθμιστική αρχή του Ηνωμένου Βασιλείου, η οποία συστάθηκε δυνάμει του Human Tissue Act 2004 και είναι αρμόδια για τη ρύθμιση της αφαίρεσης, φύλαξης, χρήσης και διάθεσης ανθρώπινων σορών, οργάνων και ιστών. Διαθέτει εξουσία αδειοδότησης και επιθεώρησης των εμπλεκόμενων φορέων, καθώς και έκδοσης δεσμευτικών προτύπων για νεκροτομεία, ιατροδικαστικές υπηρεσίες και νοσηλευτικά ιδρύματα.

Η βλάβη που εκδηλώθηκε τον Μάιο του 2026 αφορούσε αποκλειστικά το ψυγείο συντήρησης, στο οποίο φυλάσσονταν επτά σοροί.

Γ. Διαπιστώσεις ελέγχου: σοβαρές αδυναμίες διαχείρισης του νεκροτομείου

1. Μη ορθή διαχείριση αζήτητων σορών και παρατεταμένη φύλαξη

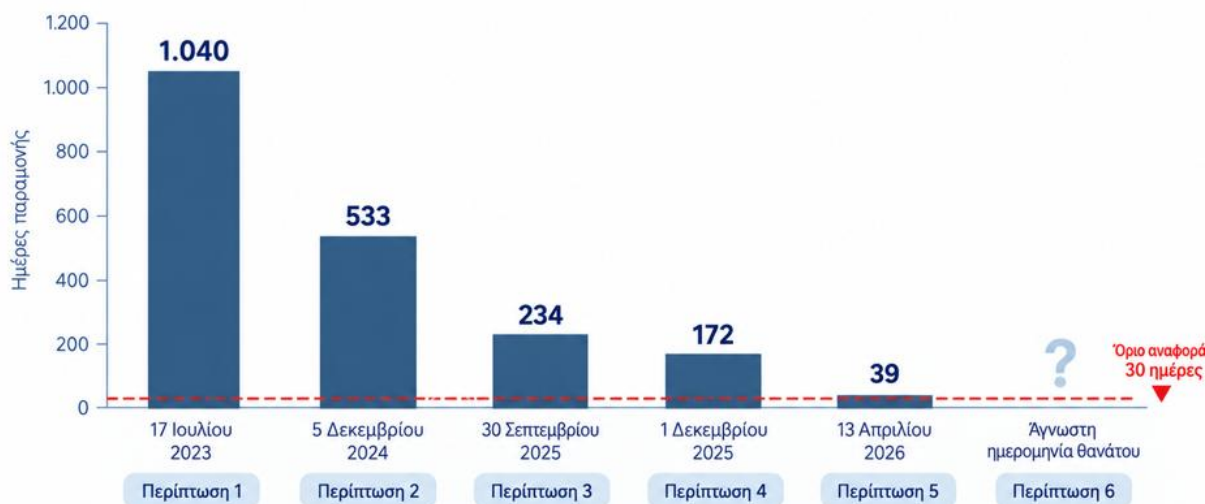
Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Human Tissue Authority (HTA), η συντήρηση σορών θα πρέπει να πραγματοποιείται σε θερμοκρασία περίπου 4°C, ενώ η βέλτιστη θερμοκρασία λειτουργίας για χώρους κατάψυξης σορών είναι περίπου -20°C. Η HTA επισημαίνει, ότι οι θερμοκρασίες αποθήκευσης θα πρέπει να είναι κατάλληλες ώστε να διατηρείται η κατάσταση των σορών και να διασφαλίζεται η αξιοπρεπής φύλαξή τους. Επιπρόσθετα, η HTA συστήνει τη μεταφορά των σορών σε χώρους κατάψυξης μετά από 30 ημέρες παραμονής σε ψυγείο συντήρησης, εφόσον δεν προβλέπεται η άμεση αποδέσμευσή τους ή η περαιτέρω εξέτασή τους.²

Ως προς το νομικό πλαίσιο, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έχει κρίνει κατ' επανάληψη ότι η αξιοπρεπής μεταχείριση νεκρών εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.³

Από τα στοιχεία που εξετάστηκαν προέκυψε ότι σοροί παρέμεναν στο ψυγείο συντήρησης για παρατεταμένα χρονικά διαστήματα πολύ πέραν των ενδεδειγμένων με βάση διεθνή πρότυπα⁴.

Παραμονή σορών στο ψυγείο συντήρησης του ΓΝΠ

Η πραγματική διάρκεια παραμονής σε σύγκριση με το όριο αναφοράς των 30 ημερών

Και οι πέντε περιπτώσεις με γνωστή ημερομηνία θανάτου υπερβαίνουν το όριο των 30 ημερών.

Για μία ακόμη σορό, η διάρκεια παραμονής δεν ήταν δυνατό να εξακριβωθεί λόγω άγνωστης ημερομηνίας θανάτου.

² [Post Mortem Standards and Guidance](#) - Human Tissue Authority (HTA)

³ European Court of Human Rights, *Solska and Rybicka v. Poland*, Applications nos. 30491/17 and 31083/17, Judgment of 20 September 2018

⁴ Περίπου 30 ημέρες είναι το ενδεδειγμένο διάστημα για φύλαξη σορού σε ψυγείο συντήρησης. Αν ο χρόνος φύλαξης αναμένεται να είναι μεγαλύτερος, η σωρός ενδείκνυται να φυλαχθεί σε ψυγείο κατάψυξης.

Ως εκ τούτου διαπιστώνεται ότι, στο ΓΝΠ δεν εφαρμόζονται τα εν λόγω διεθνή πρότυπα για τη φύλαξη σορών, προφανώς με επιπτώσεις τόσο στη διατήρηση της κατάστασής τους όσο και στην αξιοπρεπή μεταχείρισή τους.

Η Αν. Γενική Διευθύντρια του ΥΥ σε απαντητική επιστολή της ημερ. 9.7.2026, (Παράρτημα IV) αναφέρει ότι το ΥΥ προχωρεί στην ταφή των σορών των αζήτητων νεκρών όπου έχει διεξαχθεί νεκροτομή και θανατική ανάκριση και έχει παρέλθει ικανό χρονικό διάστημα και εξασφαλίστούν τα απαραίτητα έγγραφα.

2. Κίνδυνος εσφαλμένης ταυτοποίησης σορών

Κατά τον εντοπισμό της βλάβης, στο νεκροτομείο φυλάσσονταν συνολικά 11 σοροί, τέσσερις στο ψυγείο κατάψυξης και επτά στο ψυγείο συντήρησης. Από τους επτά που βρίσκονταν στο ψυγείο που παρατηρήθηκε η βλάβη, οι έξι μεταφέρθηκαν στο νεκροτομείο του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού (ΓΝΛ) με αγορά υπηρεσιών από γραφείο κηδεών. Για τον έβδομο διευθετήθηκε άμεσα η διαδικασία ταφής από τους συγγενείς.

Διαπιστώθηκε ότι το έντυπο παραλαβής, μεταφοράς και παράδοσης, το οποίο ετοιμάστηκε από το ΓΝΠ για τη μεταφορά των σορών, έφερε τις υπογραφές του Ιατρικού Διευθυντή Πάφου και του εκπροσώπου του γραφείου κηδεών. Στο έντυπο αυτό περιλαμβάνονταν στοιχεία ταυτοποίησης του έβδομου σορού ο οποίος τελικά δεν μεταφέρθηκε στο ΓΝΛ καθώς είχαν ήδη διευθετηθεί οι διαδικασίες ταφής, όπως αναφέρουμε πιο πάνω.

Όταν ζητήσαμε, στο πλαίσιο του ελέγχου μας, το αντίστοιχο έντυπο παραλαβής των σορών από το ΓΝΛ, μας απεστάλη το ίδιο έντυπο, με τις ίδιες υπογραφές χωρίς την υπογραφή του παραλήπτη από το ΓΝΛ. Το έντυπο αυτό έφερε χειρόγραφη διόρθωση στα στοιχεία των σορών που παραλήφθηκαν, χωρίς όμως να αναγράφεται η ημερομηνία της διόρθωσης ή η υπογραφή του ατόμου που διενήργησε τη διόρθωση. Ως εκ τούτου δεν μπορούμε να επιβεβαιώσουμε την ημερομηνία και ώρα που εντοπίστηκε το λάθος και έγινε η σχετική διόρθωση.

Διαπιστώνονται ελλείψεις στους μηχανισμούς ελέγχου και ιχνηλασιμότητας των σορών, γεγονός που ενέχει τον κίνδυνο μη ορθής καταγραφής της τοποθεσίας φύλαξής τους και δυσκολίας στον εντοπισμό τους όταν χρειαστεί.

Κίνδυνος εσφαλμένης ταυτοποίησης σορών

Ελλείψεις στους μηχανισμούς ελέγχου και ιχνηλασιμότητας ενέχουν σοβαρούς κινδύνους

Κατά τον εντοπισμό της βλάβης

Στο νεκροτομείο φυλάσσονταν συνολικά

11
σοροί

4

στο ψυγείο
κατάψυξης

7

στο ψυγείο
συντήρησης
(όπου εντοπίστηκε
η βλάβη)

Τι έγινε με τις 7 σορούς από το ψυγείο συντήρησης;

6

μεταφέρθηκαν
στο νεκροτομείο ΓΝΛ
με αγορά υπηρεσιών
από γραφείο κηδεών

1

η ταφή του
διευθετήθηκε άμεσα
από τους συγγενείς

Πρόβλημα με τα έντυπα παραλαβής και παράδοσης

1

Έντυπο από ΓΝΠ
(για τη μεταφορά)

ΠΑΡΑΛΑΒΗ – ΜΕΤΑΦΟΡΑ – ΠΑΡΑΔΟΣΗ
ΣΟΡΩΝ

Περιλαμβάνονταν σορός
η οποία τελικά δεν μεταφέρθηκε

Υπογραφή
Ιατρικού Διευθυντή
Πάφου

Υπογραφή
εκπροσώπου
γραφείου κηδεών

Όταν ζητήθηκε
το αντίστοιχο έντυπο
παραλαβής από το ΓΝΛ,

μας απεστάλη
το ίδιο έντυπο
με τις ίδιες
υπογραφές

2

Έντυπο από ΓΝΛ
(για την παραλαβή)

ΠΑΡΑΛΑΒΗ – ΜΕΤΑΦΟΡΑ – ΠΑΡΑΔΟΣΗ
ΣΟΡΩΝ

Διόρθωση
στοιχείων

Υπογραφή
Ιατρικού Διευθυντή
Πάφου

Υπογραφή
εκπροσώπου
γραφείου κηδεών

Χειρόγραφη διόρθωση
στα στοιχεία των σορών
που παραλήφθηκαν.

Δεν αναγράφεται
η ημερομηνία
της διόρθωσης.

Δεν υπάρχει
η υπογραφή
του ατόμου που
πραγματοποίησε
τη διόρθωση.

Δεν μπορούμε
να επιβεβαιώσουμε
πότε εντοπίστηκε το λάθος
και πότε έγινε η διόρθωση.

Ελλείψεις στους μηχανισμούς ελέγχου και ιχνηλασιμότητας

Κίνδυνος μη ορθής
καταγραφής της τοποθεσίας
φύλαξης των σορών.

Δυσκολία στον εντοπισμό
των σορών όταν χρειαστεί

Ανεπαρκείς διαδικασίες
και δικλίδες ελέγχου

Οι ελλείψεις αυτές ενέχουν τον κίνδυνο εσφαλμένης ταυτοποίησης σορών,
με σοβαρές συνέπειες για τους πολίτες και την αξιοπιστία των διαδικασιών.

3. Ασαφής κατανομή αρμοδιοτήτων

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, και συγκεκριμένα από την εξέταση σχετικής αλληλογραφίας, διαπιστώθηκε ότι η Διοίκηση του ΟΚΥΠΥ αγνοούσε ότι η διαχείριση της λειτουργίας των νεκροτομείων εμπίπτει στην ευθύνη του Οργανισμού.

Το γεγονός αυτό διευκρινίστηκε με ηλεκτρονικό μήνυμα του Γενικού Εκτελεστικού Διευθυντή του Οργανισμού προς την Εκτελεστική Διευθύντρια της Διεύθυνσης Λεμεσού Πάφου ημερ. 7.5.2026, γεγονός που αναδεικνύει ότι οι αρμοδιότητες διαχείρισης των νεκροτομείων δεν είχαν αποσαφηνιστεί επαρκώς στο επίπεδο του Οργανισμού με ότι αυτό συνεπάγεται.

4. Πλημμελής παρακολούθηση και συντήρηση κρίσιμου εξοπλισμού

Κατά τον χρόνο του ελέγχου διαπιστώθηκε η απουσία:

- Συστηματικής καταγραφής της θερμοκρασίας των ψυκτικών θαλάμων του νεκροτομείου.
- Κεντρικού μητρώου βλαβών, επισκευών και συντηρήσεων ψυκτικού εξοπλισμού.

Κατά τον επιτόπιο έλεγχο, η Υπηρεσία μας ζήτησε αντίγραφο της σύμβασης συντήρησης του εξοπλισμού. Ωστόσο, δεν κατέστη δυνατή η εξασφάλισή της από τον ΟΚΥΠΥ, καθώς δεν διέθετε αντίγραφό. Η Υπηρεσία μας εξασφάλισε τη σύμβαση από το ΗΜΥ⁵ στις 15.7.2026, κατόπιν επανειλημμένων αιτημάτων μας και παρέμβασης του Διευθυντή του ΗΜΥ.

Κατά την εξέταση της σύμβασης διαπιστώθηκε, ότι υπήρξε πλημμελής εκτέλεση της σύμβασης από τον Ανάδοχο, και ελλιπής παρακολούθηση από τον ΟΚΥΠΥ. Συγκεκριμένα, από τα στοιχεία που μας δόθηκαν δεν μπορέσαμε να επιβεβαιώσουμε ότι οι συντηρήσεις του εξοπλισμού των ψυγείων πραγματοποιούνταν στη συχνότητα που προνοείτο στη σύμβαση ώστε να διασφαλίζουν την εύρυθμη λειτουργία τους. Επίσης, το ΗΜΥ ως αναθέτουσα αρχή της σύμβασης δεν προέβαινε στους απαραίτητους ελέγχους τόσο στον εξοπλισμό και τις εργασίες συντήρησης του Αναδόχου, όσο και στο βιβλίο μητρώου συντήρησης.

Ο Γενικός Εκτελεστικός Διευθυντής του ΟΚΥΠΥ σε απαντητική επιστολή του ημερ. 9.7.2026, (Παράρτημα ΙΙΙ) επισήμανε ότι η συντήρηση του εξοπλισμού του νεκροτομείου δεν εμπίπτει στην ευθύνη του ΟΚΥΠΥ καθώς συντονιστής της σύμβασης είναι το ΗΜΥ.

Η θέση της Υπηρεσίας μας είναι ότι, ανεξαρτήτως του φορέα που φέρει την ευθύνη για τη συντήρηση του εξοπλισμού, το ΓΝΠ, ως χρήστης κρίσιμου νοσοκομειακού εξοπλισμού οφείλει να διαθέτει κατάλληλους μηχανισμούς παρακολούθησης της λειτουργικής του κατάστασης και άμεσης αναφοράς τυχόν βλαβών.

5. Απουσία Συστήματος Συναγερμού

Σύμφωνα με ενημέρωση που λάβαμε από τη Διεύθυνση του ΓΝΠ, κατά τον επιτόπιο έλεγχό μας, δεν υπήρχε σύστημα συναγερμού το οποίο να ειδοποιεί σε περίπτωση βλάβης, με αποτέλεσμα το πρόβλημα να γίνει αντιληπτό από την έντονη δυσοσμία που παρατηρήθηκε στον χώρο του νοσοκομείου, ένδειξη ότι το πρόβλημα προέκυψε νωρίτερα.

Κατά τον έλεγχο των όρων της σύμβασης συντήρησης του εξοπλισμού του νεκροτομείου, η οποία ισχύει από τις 20.2.2015, διαπιστώθηκε ότι ο Ανάδοχος είχε τη συμβατική υποχρέωση, κατά την εγκατάσταση

⁵ Συντονιστής της σύμβασης συντήρησης του εξοπλισμού του νεκροτομείου είναι λειτουργός του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών (ΗΜΥ) του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.

και παράδοση του εξοπλισμού του νεκροτομείου, να εγκαταστήσει ηχητικό και οπτικό σύστημα συναγερμού για την περίπτωση χαμηλής ή υψηλής θερμοκρασίας.

Κατόπιν σύστασης της Υπηρεσίας μας προς λειτουργούς του ΗΜΥ, διενεργήθηκε περαιτέρω έλεγχος, από τον οποίο διαπιστώθηκε ότι, παρόλο που το σύστημα ήταν εγκατεστημένο, ήταν σε μη χρησιμοποιήσιμη κατάσταση. Ο ΟΚΥΠΥ δεν γνώριζε, ως όφειλε, την εν λόγω συμβατική υποχρέωση εγείροντας ερωτήματα ως προς την ορθή λειτουργία και κατάλληλη συντήρηση του ιατρικού και άλλου εξοπλισμού.

Κατόπιν του επιτόπιου ελέγχου της Υπηρεσίας μας, ο ΟΚΥΠΥ προέβη στην εγκατάσταση νέου συστήματος συναγερμού (5.6.2026) από εταιρεία διαφορετική από τον Ανάδοχο.

6. Απουσία σχεδίου επιχειρησιακής συνέχειας για περιπτώσεις βλάβης

Διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχει σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας που να καθορίζει τις ενέργειες, τους υπεύθυνους και τις εναλλακτικές εγκαταστάσεις σε περίπτωση βλάβης του ψυκτικού εξοπλισμού. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με πληροφορίες που συλλέχθηκαν κατά τον έλεγχο, παρόμοιες βλάβες είχαν εκδηλωθεί και στο παρελθόν.

7. Ανεπαρκής στελέχωση υπευθύνου λειτουργίας του νεκροτομείου

Μέχρι τον Μάιο του 2026, το νεκροτομείο στελεχωνόταν από έναν Βοηθό Νεκροτόμο, ο οποίος όπως ενημερωθήκαμε, ήταν υπεύθυνος για τη μεταφορά των σορών, την παρακολούθηση της θερμοκρασίας, την τήρηση αρχείων και την εποπτεία καθαριότητας του χώρου και του εξοπλισμού του νεκροτομείου. Ο Βοηθός Νεκροτόμος υπάγεται στην Ιατροδικαστική Υπηρεσία του ΥΥ.

Μετά τον τερματισμό της διενέργειας νεκροτομών στο ΓΝΠ, το ΥΥ αποφάσισε τη μετακίνησή του στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας τον Μάιο του 2026, χωρίς την ανάληψη των σχετικών αρμοδιοτήτων από άλλο πρόσωπο και χωρίς να πραγματοποιηθεί τυπική παράδοση αρμοδιοτήτων στη Διοίκηση του ΓΝΠ.

Όπως πληροφορηθήκαμε από την Εκτελεστική Διευθύντρια της Διεύθυνσης Λεμεσού-Πάφου, μέρος των καθηκόντων που σχετίζονται με τη μεταφορά των σορών αναλήφθηκε από αχθοφόρους του Τμήματος Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών, οι οποίοι δεν διέθεταν εξειδικευμένη εκπαίδευση ή εμπειρία στη διαχείριση νεκροτομείου.

8. Επανελημμένες επισημάνσεις χωρίς ανταπόκριση από το 2023

Ιδιαίτερη σημασία έχει το γεγονός ότι τα ανωτέρω προβλήματα δεν ήταν άγνωστα στους αρμόδιους φορείς. Ήδη από το 2023, προσωπικό του ΓΝΠ υπέβαλλε παράπονα στη Διοίκηση του ΓΝΠ και του ΟΚΥΠΥ τα οποία αφορούσαν σε:

- Έντονες οσμές αποσύνθεσης που επηρέαζαν γειτονικούς εργασιακούς χώρους.

- Συνωστισμός σορών.
- Ανύπαρκτη καθαριότητα.

Παρά τις επανειλημμένες επισημάνσεις του προσωπικού προς τη Διεύθυνση του ΟΚΥπΥ, δεν λήφθηκαν διορθωτικά μέτρα.

Δ. Συστάσεις Ελεγκτικής Υπηρεσίας

- ❖ Φύλαξη των σορών ακολουθώντας διεθνή πρότυπα ώστε να διασφαλίζεται η ορθή διαχείριση και ο απαραίτητος σεβασμός.
- ❖ Κατάλληλη συντήρηση του αυτόματου συστήματος παρακολούθησης θερμοκρασίας ψυκτικών θαλάμων, με άμεση ειδοποίηση σε περίπτωση βλάβης ή απόκλισης από τα επιτρεπτά όρια.
- ❖ Δημιουργία κεντρικού μητρώου βλαβών, συντηρήσεων και επισκευών κρίσιμου εξοπλισμού.
- ❖ Κατάρτιση εγκεκριμένου γραπτού σχεδίου έκτακτης ανάγκης που να ορίζει τις ενέργειες, τους υπεύθυνους και τις εναλλακτικές εγκαταστάσεις φύλαξης σε περίπτωση αδυναμίας λειτουργίας του νεκροτομείου.
- ❖ Να εξεταστεί η ολοκλήρωση της συμφωνίας εκχώρησης χρήσης μεταξύ του Υπουργείου Υγείας και του ΟΚΥπΥ, ώστε να καθοριστούν με σαφήνεια οι αρμοδιότητες για τη λειτουργία και διαχείριση των νεκροτομείων.

Παράρτημα Ι: Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή

Ευθύνη Ελεγκτικής Υπηρεσίας και διαφύλαξη της ανεξαρτησίας της

Οι Ειδικές Εκθέσεις/Υπομνήματα της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτή διενεργεί επί των πολιτικών (policies) και προγραμμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας ή άλλων ελεγχόμενων οργανισμών ή επί θεμάτων που αφορούν στον Προϋπολογισμό τους ή συγκεκριμένους τομείς αυτού, ή τα αποτελέσματα ελέγχων ιδιωτών ελεγκτών στους οποίους η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει αναθέσει τον έλεγχο λογαριασμών οποιουδήποτε ελεγχόμενου υπ' αυτής οργανισμού, δυνάμει του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.113(Ι)/2002). Η Ελεγκτική Υπηρεσία επιλέγει και σχεδιάζει τις εν λόγω ελεγκτικές δραστηριότητες κατά τρόπον ώστε αυτές να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του δημόσιου συμφέροντος.

Η εκ μέρους της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παράθεση ευρημάτων ελέγχου γίνεται στη βάση όσων στοιχείων έχουν τεθεί ενώπιόν της.

Εκτός αν τούτο δηλωθεί ρητά, η μη παράθεση ευρημάτων επί ορισμένων πτυχών ή θεμάτων που αφορούν στο αντικείμενο του ελέγχου, δεν συνιστά διαβεβαίωση, ούτε και υποδηλοί ότι αυτά είναι απαλλαγμένα αδυναμιών ή σφαλμάτων ή αποκλίσεων από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, αφού ο εξωτερικός ελεγκτής δεν αναμένεται ότι μπορεί να εντοπίζει κάθε αδυναμία ή σφάλμα ή απόκλιση από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Οι συστάσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αποτελούν εισηγήσεις για τον τρόπο χειρισμού των παρατηρήσεων και ευρημάτων του ελέγχου. Σε καμία περίπτωση δεν δύναται να εκληφθεί ότι οι συστάσεις αυτές επηρεάζουν την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας, ως εξωτερικού ελεγκτή ή ότι συνεπάγονται συμμετοχή της Υπηρεσίας στη λήψη οποιασδήποτε σχετικής απόφασης από τη διοίκηση της ελεγχόμενης οντότητας, η οποία εξακολουθεί να φέρει αποκλειστικά την ευθύνη για την ορθή και νόμιμη λήψη απόφασης, ως προς τον τρόπο χειρισμού των ευρημάτων ελέγχου και συστάσεων.

Ουδμία πρόνοια στο παρόν Υπόμνημα σημαίνει ή θα πρέπει να εκληφθεί, ότι με αυτό διατυπώνεται κατηγορία εναντίον οποιουδήποτε προσώπου για εκ προθέσεως κατάχρηση εξουσίας ή για τη διάπραξη ποινικών ή άλλων αδικημάτων. Αυτά, αν υπάρχουν, θα πρέπει να διερευνηθούν από τις αρμόδιες αρχές, μόνο δε τα αρμόδια δικαστήρια μπορούν να κρίνουν κάποιο πρόσωπο ως ένοχο οποιουδήποτε αδικήματος. Τονίζεται, επίσης, ότι οι συστάσεις και τα ευρήματα της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αφορούν στους ελεγχόμενους φορείς και

οποιαδήποτε αναφορά σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ουδόλως εξυπακούει ότι αυτά έχουν προβεί κατ' ανάγκη σε οτιδήποτε μεμπτό, αφού κάτι τέτοιο εκφεύγει του πεδίου ελέγχου του παρόντος Υπομνήματος.

Αρμοδιότητες Γενικού Ελεγκτή

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των συνταγματικών αρμοδιοτήτων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και των προνοιών του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014).

Το άρθρο 116 του Συντάγματος της Δημοκρατίας ορίζει ότι ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από τον Βοηθό Γενικό Ελεγκτή, ελέγχει εν ονόματι της Δημοκρατίας όλες τις εισπράξεις και πληρωμές και όλους τους λογαριασμούς χρηματικών διαθεσίμων και άλλου ενεργητικού ή άλλων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η Δημοκρατία ή που δημιουργούνται για λογαριασμό της. Για τον σκοπό αυτό, ο Γενικός Ελεγκτής έχει δικαίωμα να επιθεωρεί και να ελέγχει όλα τα σχετικά βιβλία, αρχεία και καταστάσεις, καθώς και τους χώρους όπου φυλάγεται το πιο πάνω ενεργητικό. Επίσης, ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από τον Βοηθό Γενικό Ελεγκτή, ασκεί κάθε άλλη εξουσία ή εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα ή υποχρεώσεις που καθορίζονται ή του αναθέτονται διά Νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 81 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο των λογαριασμών της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο (Ν.38(Ι)/2014), ο ελέγχων λειτουργός κάθε Κονδυλίου οφείλει να διασφαλίσει την ορθότητα και νομιμότητα των εισπράξεων και πληρωμών και την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία της υλοποίησης του οικείου Προϋπολογισμού, στη βάση των αρχών της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης (άρθρα 7(1) και 8).

Για τον σκοπό αυτό, η Ελεγκτική Υπηρεσία προχωρεί σε οικονομικούς και διαχειριστικούς ελέγχους, όπως και ελέγχους συμμόρφωσης Υπουργείων, Τμημάτων και Υπηρεσιών της Δημόσιας Υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.113(Ι)/2002) παρέχει σαφείς εξουσίες στον Γενικό Ελεγκτή, να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής μορφής, επεξηγήσεις και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, που κατά την κρίση του μπορούν να τον υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου του

Παράρτημα II: Μεθοδολογία

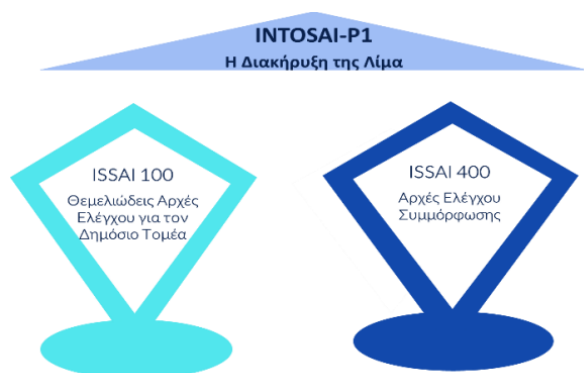
Πρότυπα ελέγχου

Σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(I)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο στη βάση διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων ελέγχου που ο ίδιος αποφασίζει.

Όπως ρητά αναφέρεται στις Ελεγκτικές Οδηγίες που έχουν εκδοθεί από τον Γενικό Ελεγκτή, οι έλεγχοι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διεξάγονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (ISSAI) που εκδίδει ο Διεθνής Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), ο οποίος είναι ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος, μη-πολιτικοποιημένος Οργανισμός, με ειδικό συμβουλευτικό καθεστώς προς το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο (ECOSOC) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Τα Πρότυπα ISSAI διαχωρίζουν τους ελέγχους που διενεργούνται από τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα σε τρεις κατηγορίες, τους οικονομικούς ελέγχους, τους ελέγχους συμμόρφωσης και τους διαχειριστικούς ελέγχους. Για τους ελέγχους αυτούς υπάρχει αριθμός ελεγκτικών προτύπων που είναι κοινά και αριθμός ελεγκτικών προτύπων που αφορούν ειδικά στην κάθε κατηγορία ελέγχου.

Η διενέργεια του παρόντος ελέγχου διέπεται κυρίως από τις διατάξεις των πιο κάτω Προτύπων:

Το θεμελιώδες Πρότυπο INTOSAI-P1 ουσιαστικά καταγράφει αυτούσια τη Διακήρυξη, η οποία υιοθετήθηκε το 1977 από το Παγκόσμιο Συνέδριο του INTOSAI στη Λίμα του Περού (Διακήρυξη της Λίμα). Όπως στο ίδιο το Πρότυπο καταγράφεται, το έγγραφο αυτό θεωρείται η “Magna Carta” στην άσκηση εξωτερικού ελέγχου των κυβερνήσεων, καθώς έθεσε τα θεμέλια του δημόσιου ελέγχου. Η Διακήρυξη θέτει τα βασικά σημεία ελέγχου και τις βασικές αρχές για τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα που είναι αναγκαίες, ώστε να επιτευχθούν ανεξάρτητα και αντικειμενικά αποτελέσματα. Οι αρχές που εγκαθιδρύθηκαν στη Διακήρυξη της Λίμα αναγνωρίστηκαν από τις Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης

του ΟΗΕ με αρ. 66/209 (ημερ. 22.12.2011) και 69/228 (ημερ. 19.12.2014). Το Πρότυπο INTOSAI-P1, όπως και το Πρότυπο INTOSAI-P10 (Διακήρυξη του Μεξικού), αποτελούν μέρος του κοινотικού κεκτημένου.

Το Πρότυπο ISSAI 100 παρουσιάζει τον ορισμό του ελέγχου του δημόσιου τομέα και παρέχει τις βασικές έννοιες, στοιχεία και αρχές (τόσο τις γενικές αρχές που σχετίζονται με τον έλεγχο όσο και τις αρχές που σχετίζονται με τις διάφορες φάσεις της διαδικασίας ελέγχου) που ισχύουν για όλους τους ελέγχους του δημόσιου τομέα.

Το Πρότυπο ISSAI 400 ορίζει τον έλεγχο συμμόρφωσης ως μια ανεξάρτητη εκτίμηση του κατά πόσο ένα δεδομένο θέμα είναι σύμφωνο με τις αρχές που έχουν οριστεί ως κριτήρια ελέγχου. Οι έλεγχοι αυτοί αποσκοπούν στην αξιολόγηση του κατά πόσο οι ενέργειες του ελεγχόμενου φορέα συνάδουν με τις αρχές ή κανόνες που τον διέπουν. Οι αρχές και κανόνες αυτοί μπορεί να αφορούν στη συμμόρφωση με διατάξεις των σχετικών Νόμων, Κανονισμών ή συμφωνιών ή με τις γενικές αρχές χρήστης χρηματοοικονομικής διαχείρισης και συμπεριφοράς δημοσίων αξιωματούχων.

Διαχείριση Ποιότητας

Στο πλαίσιο της δέσμευσής της για ποιότητα και συνεχή βελτίωση, η Υπηρεσία μας εφαρμόζει το Πρότυπο ISSAI 140 «Διαχείριση Ποιότητας για τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα». Αυτό το Πρότυπο απαιτεί μια δομημένη προσέγγιση για τη διασφάλιση υψηλής ποιότητας ελεγκτικού έργου μέσω της θέσπισης και λειτουργίας ενός αποτελεσματικού Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας, όπως αναλυτικά περιγράφεται στην [ιστοσελίδα](#)⁶ μας.

Ελεγκτική προσέγγιση

Ο παρών έλεγχος βασίστηκε σε συνεντεύξεις με προσωπικό του ΓΝΠ, του ΥΥ του ΟΚΥΠΥ, και του ΗΜΥ σε έγγραφα και αρχεία που τέθηκαν υπόψη μας, καθώς και σε αλληλογραφία που εξασφαλίστηκε κατά τη διάρκεια του ελέγχου.

Διευκρινίζουμε ότι, για σκοπούς δημοσίευσης του παρόντος Υπομνήματος, έχουν απαλειφθεί όλες οι αναφορές που αφορούν σε προσωπικά δεδομένα. Κατ' αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η συμμόρφωση με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, χωρίς ωστόσο να περιορίζεται ουσιαστικά η κοινοποίηση των ευρημάτων και διαπιστώσεων της Υπηρεσίας μας που επιβάλλουν τα εφαρμοστέα διεθνή πρότυπα.

Κριτήρια ελέγχου

Για σκοπούς του παρόντος ελέγχου συμμόρφωσης, ως κριτήρια ελέγχου χρησιμοποιήθηκαν συγκεκριμένες διατάξεις της Σύμβασης Προμήθειας, εγκατάστασης και συντήρησης εξοπλισμού για το νεκροτομείο, όπως και τις κατευθυντήριες οδηγίες της Human Tissue Authority (HTA) και άλλα συναφή διεθνή πρότυπα.

⁶ https://www.gov.cy/media/sites/12/2026/01/Πολιτική-ΣΔΠΕ-2025_8.pdf

Παράρτημα III: Αυτούσια απαντητική επιστολή του ΟΚΥΠΥ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Αρ. Φακ.: [REDACTED]
Αρ. Τηλ.: 22 212 800
Αρ. Φαξ: 22 665 100
Ηλ. Ταχ.: archive.hq@shso.org.cy
Επίπεδο
Διαβάθμισης: Επιχειρησιακής χρήσης

ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΥΣΑ - ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

9 Ιουλίου 2026

Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας

Αξιότιμε κύριε Παπακωνσταντίνου,

Θέμα: Αιφνιδιαστικός έλεγχος στο Νεκροτομείο του Γενικού Νοσοκομείου Πάφου
στις 29.05.2026

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα και σε συνέχεια της ομότιπλης επιστολής σας με αρ. φακ. 26.22.001.001, 28.02.011.001, 05.14.009 και ημερομηνία 30/06/2026, επιθυμούμε να σας παραθέσουμε πιο κάτω τις απόψεις του Οργανισμού επί των ευρημάτων της Υπηρεσίας σας, όπως αυτά παρατίθενται στην επιστολή σας.

Καταρχάς, θα θέλαμε να σας ευχαριστήσουμε για την εποικοδομητική συμβολή σας και σας πληροφορούμε ότι αναγνωρίζουμε τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει η Ελεγκτική Υπηρεσία στη διασφάλιση της χρηστής διοίκησης.

Ειδικότερα, σας ενημερώνουμε ότι έχουμε μελετήσει προσεκτικά όλα τα ευρήματα και τις συστάσεις που περιλαμβάνονται στο Υπόμνημα της Υπηρεσίας σας, αναγνωρίζουμε τη σημασία τους και σας διαβεβαιώνουμε ότι λαμβάνονται σοβαρά υπόψη, στο πλαίσιο της συνεχούς προσπάθειας του Οργανισμού για βελτίωση, διαφάνεια και συμμόρφωση με τις σχετικές νομοθετικές και κανονιστικές πρόνοιες.

Ωστόσο, επισημαίνουμε ότι ορισμένα σημεία, όπως αυτά έχουν καταγραφεί, δεν ανταποκρίνονται πλήρως στα πραγματικά δεδομένα, σύμφωνα με τα στοιχεία και τις πληροφορίες που διαθέτουμε. Για τα συγκεκριμένα ζητήματα έχουμε ετοιμάσει πιο κάτω αναλυτικές επεξηγήσεις και τεκμηριωμένα σχόλια, ώστε να υπάρξει πλήρης και αντικειμενική εικόνα. Στόχος μας είναι να συμβάλουμε εποικοδομητικά στην αποσαφήνιση των θεμάτων και στην ορθή αποτύπωση τους.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
Aluminium Tower, Αγίου Αντωνίου 2, 2100 Λεωκωσία - Κύπρος
Τηλ.: + 357 22 212 800 | www.shso.org.cy

Σελ. 117

Γ. Διαπιστώσεις ελέγχου: σοβαρές αδυναμίες διαχείρισης Νεκροτομείων**1. Βλάβη ψυκτικού συστήματος**

Επιβεβαιώνεται ότι στο ψυκτικό σύστημα του Νεκροτομείου δεν υφίστατο, μέχρι τη στιγμή της βλάβης, αυτόματο σύστημα ειδοποίησης, με σκοπό τον έγκαιρο εντοπισμό οποιασδήποτε τεχνικής βλάβης και τη λήψη άμεσων ενεργειών επιδιόρθωσης. Ωστόσο, σημειώνεται ότι η συντήρηση του εξοπλισμού του Νεκροτομείου βάσει της σχετικής σύμβασης που λήγει τέλος του 2026, τελεί υπό την ευθύνη της Ηλεκτρομηχανολογικής Υπηρεσίας (ΗΜΥ), στην οποία συντονιστής της σύμβασης είναι Λειτουργός της εν λόγω Υπηρεσίας. Τα τιμολόγια που αφορούν την εν λόγω σύμβαση συντήρησης του Νεκροτομείου, αποστέλλονται από την ΗΜΥ, στο Υπουργείο Υγείας για εξόφληση, χωρίς να γίνεται οποιαδήποτε γνωστοποίηση στο Λογιστήριο του Γ.Ν. Πάφου.

Σε συνέχεια της πρόκλησης του εν λόγω συμβάντος, η Εκτελεστική Γενική Διευθύντρια της Διεύθυνσης Λεμεσού - Πάφου έδωσε οδηγίες στις 22/05/2026 στο Τεχνικό Τμήμα του Οργανισμού για την άμεση εγκατάσταση συστήματος συναγερμού στα ψυγεία του Νεκροτομείου, με στόχο την αποφυγή του ενδεχομένου πρόκλησης παρόμοιου περιστατικού στο μέλλον, ώστε να ειδοποιείται το Τεχνικό Τμήμα όταν παρουσιαστεί αλλαγή της θερμοκρασίας πέραν των επιτρεπτών ορίων.

Όπως έχει ενημερωθεί η Ανώτερη Ελεγκτής της Ελεγκτικής Υπηρεσίας μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος, η εγκατάσταση του συστήματος συναγερμού ολοκληρώθηκε στις 5/6/2026. Σημειώνεται ότι, αντίστοιχες οδηγίες δόθηκαν, επίσης, από την Εκτελεστική Γενική Διευθύντρια της Διεύθυνσης αναφορικά με την εγκατάσταση συστήματος συναγερμού και στο Γ.Ν. Λεμεσού.

2. Κίνδυνος εσφαλμένης ταυτοποίησης σορών

Διευκρινίζεται ότι το έντυπο παραλαβής – μεταφοράς - παράδοσης (επισυνάπτεται αντίγραφο ως Παράρτημα 1) που ετοιμάστηκε από το Γ.Ν. Πάφου φέρει την υπογραφή του Ιατρικού Διευθυντή Γ.Ν. Πάφου, Δρος. [REDACTED], εκ μέρους του Γ.Ν. Πάφου, και όχι της Εκτελεστικής Γενικής Διευθύντριας της Διεύθυνσης Λεμεσού – Πάφου. Επιβεβαιώνεται ότι υπήρξε διόρθωση στο έντυπο εφόσον όπως έχει επιβεβαιώσει και ο Ιατρικός Διευθυντής η έβδομη σορός που φυλασσόταν στο ψυγείο συντήρησης που είχε υποστεί τη βλάβη αφορούσε έμβρυο από αποβολή και το όνομα που καταχωρήθηκε στο Νεκροτομείο, ως η υφιστάμενη πρακτική, αφορούσε το όνομα της μητέρας (B/O -Baby of C. M O.). Σημειώνεται ότι, πράγματι το έμβρυο δόθηκε για ταφή και δεν μεταφέρθηκε στο Νεκροτομείο του Γ.Ν. Λεμεσού. Για σκοπούς διασφάλισης της εμπιστευτικότητας των προσωπικών δεδομένων συστήνεται όπως αποκρυφθούν τα προσωπικά δεδομένα των αποβιωσάντων τα οποία καταγράφονται στα Παραρτήματα I και II της επιστολής σας.

Με την αποχώρηση του Βοηθού Νεκροτομείου/Νεκροτόμου τον Μάιο 2026 δεν πραγματοποιήθηκε έγκαιρη παράδοση του αρχείου με τις αζητήτες σορούς και οι

Λειτουργοί του Γ.Ν. Πάφου είχαν ετοιμάσει το έντυπο που υπέγραψε ο Ιατρικός Διευθυντής του Γ.Ν. Πάφου, με βάση τις ετικέτες που ήταν τοποθετημένες στα ψυγεία και στις σορούς. Η παράδοση όλων των σχετικών αρχείων από τον Νεκροτόμο προς τον Ιατρικό Διευθυντή του Γ.Ν. Πάφου πραγματοποιήθηκε σε μετέπειτα στάδιο τον Ιούνιο 2026.

3. Μη ορθή διαχείριση αζήτητων σορών και παρατεταμένη φύλαξη

3.1 Ψυγείο Κατάψυξης & 3.2 Ψυγείο Συντήρησης

Οι σοροί των αποβιωσάντων που φυλάσσονταν είτε στο ψυγείο κατάψυξης είτε στο ψυγείο συντήρησης αφορούσαν περιπτώσεις που, είτε εμπίπτουν στη διαδικασία διενέργειας Νεκροτομής και επομένως χρειάζεται έγκριση της Αστυνομικής Διεύθυνσης για να προχωρήσει η διαδικασία της ταφής, είτε δεν εμπίπτουν στη διαδικασία διενέργειας νεκροτομής, αλλά σχετίζονται με αζήτητους σορούς και για να προχωρήσει η διαδικασία ταφής χρειάζεται η έγκριση του Υπουργείου Υγείας. Η διαχείριση και τοποθέτηση των σορών στα ψυγεία μέχρι τον Μάιο 2026 τελούσε υπό την ευθύνη του Νεκροτόμου της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας και ο Οργανισμός δεν είχε καμία εμπλοκή στα κριτήρια επιλογής των ψυγείων (συντήρησης ή κατάψυξης), καθώς επίσης, ούτε στη φύλαξη των αζήτητων σορών. Επιπρόσθετα, η μέχρι τώρα πρακτική για τη διαδικασία ταφής αζήτητων σορών τελούσε υπό την ευθύνη του Νεκροτόμου.

Οι αχθοφόροι του ΟΚΥΥ αντικαθιστούσαν τον Νεκροτόμο στις περιπτώσεις απουσίας του, αλλά χειρίζονταν κυρίως σορούς στο πλαίσιο της λειτουργίας των υπηρεσιών υγείας και της εξυπηρέτησης των αναγκών του Νοσοκομείου σε σχέση με προσωρινή φύλαξη μέχρι την παράδοση των σορών στους οικείους τους για ταφή και δεν εμπλέκονταν στη διαδικασία ταφής αζήτητων σορών.

Προς επίλυση του ζητήματος μη ορθής διαχείρισης αζήτητων σορών και παρατεταμένης φύλαξης, η ΕΓΔ της Διεύθυνσης Λεμεσού – Πάφου έχει αποστείλει προς την Αστυνομική Διεύθυνση Πάφου σχετική επιστολή ημερομηνίας 29/06/2026 (επισυνάπτεται ως Παράρτημα 2) με τα στοιχεία των σορών των αποβιωσάντων που φυλάσσονται στα Νεκροτομεία των Γ.Ν. Πάφου και Γ.Ν. Λεμεσού, ώστε να ληφθεί ενημέρωση κατά πόσον οποιαδήποτε από τις περιπτώσεις αυτές τελεί υπό τη διαχείριση ή/και διερεύνηση της Αστυνομίας. Η πιο πάνω ενημέρωση αποτελεί αναγκαίο προκαταρκτικό στάδιο για την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων διαδικασιών αναφορικά με τη διαχείριση και την ταφή αζήτητων σορών, καθώς και για τη διασφάλιση ότι έχουν εξαντληθεί όλες οι εύλογες προσπάθειες εντοπισμού συγγενών ή άλλων υπεύθυνων προσώπων, πριν από τη λήψη οποιασδήποτε περαιτέρω ενέργειας.

4. Ανεπαρκής στελέχωση και απουσία υπεύθυνου λειτουργίας του Νεκροτομείου

Με την αποχώρηση του Νεκροτόμου, ο οποίος υπάγεται στην Ιατροδικαστική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας, προέκυψε επιχειρησιακό κενό στη λειτουργία του

Νεκροτομείου στο Γ.Ν. Πάφου. Καθήκοντα που επιλαμβάνετο μέχρι πρότινος ο εν λόγω Νεκροτόμος, όπως τη μεταφορά των νεκρών, την παρακολούθηση θερμοκρασίας, την τήρηση αρχείων και την καθαριότητα του χώρου, χρειάζεται να αναληφθούν πλέον από τον Οργανισμό. Συνεπώς, προέκυψε η ανάγκη δημιουργίας σχετικών θέσεων, οι οποίες θα αναλάβουν τα προαναφερόμενα καθήκοντα.

Προς τούτο, ο Οργανισμός βρίσκεται σε διαβουλεύσεις με τις Συντεχνίες των εργαζομένων, ώστε τα εν λόγω καθήκοντα να ενταχθούν στο σχέδιο υπηρεσίας των αχθοφόρων που ανήκουν στην κατηγορία του Ωρομίσθιου Προσωπικού.

Επίσης, για τη διευθέτηση του ζητήματος καθαρισμού και απολύμανσης των χώρων και των ψυγείων σε όλα τα Νεκροτομεία του Οργανισμού, λήφθηκαν άμεσα μέτρα. Συγκεκριμένα, ο Οργανισμός προχώρησε πρόσφατα στην υπογραφή σύμβασης με εξειδικευμένη εταιρία παροχής υπηρεσιών καθαρισμού, η οποία θα αναλάβει την τακτική καθαριότητα και απολύμανση των χώρων των Νεκροτομείων σε παγκύπρια βάση.

Σημειώνεται, ωστόσο, πως παρόλο που αναγνωρίζεται η αναγκαιότητα στελέχωσης των Νεκροτομείων με το κατάλληλο προσωπικό που θα αναλάβει τη διαχείριση της λειτουργίας των Νεκροτομείων, εντούτοις, ο Οργανισμός δεν έχει εντοπίσει οποιαδήποτε νομοθετική, κανονιστική ή άλλη θεσμική πρόνοια η οποία να του αναθέτει ρητώς την αρμοδιότητα λήψης αποφάσεων για την τελική διαχείριση και ταφή αζήτητων σορών ή να καθιστά τον Οργανισμό την αρμόδια αρχή για την ολοκλήρωση των σχετικών διαδικασιών.

Προς τούτο, έχει αποσταλεί σχετική επιστολή από τον Γενικό Εκτελεστικό Διευθυντή του ΟΚΥπΥ προς την Αν. Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Υγείας, ημερομηνίας 25/06/2026, (επισυνάπτεται ως Παράρτημα 3 για σκοπούς πληρέστερης ενημέρωσής σας). Στόχος της εν λόγω επιστολής είναι η επανεξέταση, από πλευράς Υπουργείου Υγείας, του ζητήματος διαχείρισης και ταφής αζήτητων σορών στα Νοσηλευτήρια του Οργανισμού και ο καθορισμός ενός ενιαίου πλαισίου διαχείρισης, περιλαμβανομένου του καθορισμού της αρμόδιας αρχής που θα αναλαμβάνει τη λήψη των αναγκαίων αποφάσεων και την ανάληψη της διαδικασίας ταφής στις περιπτώσεις όπου έχουν εξαντληθεί όλες οι προβλεπόμενες ενέργειες εντοπισμού συγγενών ή άλλων υπευθύνων προσώπων από τον Οργανισμό.

Διαφαίνεται ότι παρατηρούνται σημαντικές καθυστερήσεις στη διαδικασία διευθέτησης της ταφής, ιδίως όσον αφορά τις ενέργειες εντοπισμού και επικοινωνίας με τους συγγενείς των αποβιωσάντων. Ενδεικτικά, αναφέρεται η περίπτωση της σορού υπ' αρ. 4 (VP), η οποία αφορά πρόσωπο που απεβίωσε τον Ιούνιο 2025 και για το οποίο η νεκροψία είχε ολοκληρωθεί εντός του ίδιου έτους. Πάρα ταύτα, η σορός παραδόθηκε σε Γραφείο Κηδειών που εκπροσωπούσε την οικογένεια μόλις τον Ιούνιο του 2026 (ένα χρόνο μετά), κατόπιν σχετικών οδηγιών της Αστυνομίας και της Γερμανικής Πρεσβείας, όταν κατέστη δυνατός ο εντοπισμός των συγγενών.

5. Ασαφής κατανομή αρμοδιοτήτων

Ο Οργανισμός είναι σύμφωνος με τις διαπιστώσεις και τις σχετικές συστάσεις της Υπηρεσίας σας ως προς την ανάγκη σαφούς καθορισμού των αρμοδιοτήτων αναφορικά με τη λειτουργία και διαχείριση των Νεκροτομείων.

Πράγματι, η υφιστάμενη κατάσταση δημιουργεί περιθώρια ασάφειας, δεδομένου ότι η Ιατροδικαστική Υπηρεσία υπάγεται στο Υπουργείο Υγείας, ενώ οι εγκαταστάσεις στις οποίες αυτή στεγάζεται αποτελούν χώρους των οποίων τη διαχείριση ασκεί ο ΟΚΥΠΥ. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητη η ολοκλήρωση της συμφωνίας εκχώρησης δικαιώματος χρήσης, ώστε να αποσαφηνιστούν πλήρως οι ευθύνες και οι αρμοδιότητες των δύο μερών σε σχέση με τη χρήση, λειτουργία και διαχείριση των συγκεκριμένων εγκαταστάσεων.

Σημειώνεται ότι, ο Οργανισμός έχει ήδη, σε διάφορα στάδια, προβεί στις αναγκαίες ενέργειες και «οχλήσεις» προς το Υπουργείο Υγείας για την προώθηση και ολοκλήρωση των σχετικών συμφωνιών εκχώρησης δικαιώματος χρήσης. Η ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής εκτιμάται ότι θα συμβάλει ουσιαστικά στην άρση οποιασδήποτε αμφιβολίας ως προς την κατανομή των αρμοδιοτήτων και στην αποτελεσματικότερη διαχείριση των χώρων.

6. Πλημμελής παρακολούθηση και συντήρηση κρίσιμου εξοπλισμού

Ως προς την αναφορά σας περί πλημμελούς παρακολούθησης και συντήρησης κρίσιμου εξοπλισμού από τον Οργανισμό, διευκρινίζεται, όπως έχει προαναφερθεί, ότι η συντήρηση του εξοπλισμού στο Νεκροτομείο του Γ.Ν. Πάφου υπάγεται σε σχετική σύμβαση, η οποία έχει υπογραφεί μεταξύ της ΗΜΥ και της Αναδόχου εταιρίας, και η οποία επί του παρόντος βρίσκεται σε ισχύ.

Συντονιστής της εν λόγω σύμβασης συντήρησης είναι το Τμήμα ΗΜΥ, Γραφείο Επαρχιακού Μηχανικού Πάφου, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση της σύμβασης, καθώς και την καταγραφή κλήσεων βλάβης, συμβάντων, κ.α. Κατόπιν του αιτήματος της Υπηρεσίας σας για την προσκόμιση αντιγράφου της σύμβασης ο Οργανισμός έχει έρθει σε επικοινωνία με την ΗΜΥ, κατά τη διάρκεια της οποίας η δεύτερη ανέφερε ότι η εν λόγω σύμβαση θα αποσταλεί ηλεκτρονικά από τα Κεντρικά Γραφεία της ΗΜΥ, προς την Ελεγκτική Υπηρεσία.

Επιπρόσθετα, τα τιμολόγια που αφορούν τη σύμβαση συντήρησης του Νεκροτομείου, αποστέλλονται από την ΗΜΥ απευθείας στο Υπουργείο Υγείας για πληρωμή, χωρίς να γίνεται οποιαδήποτε γνωστοποίηση στο Λογιστήριο ή στο Τεχνικό Τμήμα του Γ.Ν. Πάφου. Ο Οργανισμός δεν φέρει, στο παρόν στάδιο, οποιαδήποτε ευθύνη όσον αφορά τη συντήρηση του εξοπλισμού του Νεκροτομείου, αλλά αναμένεται να γίνει ανάληψή του με τον τερματισμό της υπό αναφορά σύμβασης.

Παρόλο που η σύμβαση δεν έχει μεταφερθεί από την ΗΜΥ στον Οργανισμό, η Εκτελεστική Γενική Διευθύντρια της Διεύθυνσης Λεμεσού - Πάφου έδωσε οδηγίες στο Τεχνικό Τμήμα του Οργανισμού για την τοποθέτηση συστήματος συναγερμού στα ψυγεία του Νεκροτομείου, ώστε να αποφευχθεί η πρόκληση παρόμοιου περιστατικού στο μέλλον.

Σημειώνεται, περαιτέρω, ότι το Τεχνικό Τμήμα του Γ.Ν. Πάφου διατηρεί μητρώο παρακολούθησης τόσο του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού όσο και του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού που σχετίζονται με τις υποδομές του Νοσοκομείου. Στο μητρώο αυτό δεν περιλαμβάνεται η σύμβαση του Νεκροτομείου καθώς δεν μεταβιβάστηκε μέχρι στιγμής στον Οργανισμό. Ωστόσο, η Εκτελεστική Γενική Διευθύντρια της Διεύθυνσης Λεμεσού – Πάφου προτίθεται να δώσει, επίσης, οδηγίες προς το Τεχνικό Τμήμα, ούτως ώστε να ξεκινήσει η ομαλή και έγκαιρη παράδοση της σύμβασης του εν λόγω εξοπλισμού από την ΗΜΥ και, παράλληλα, να γίνει ενημέρωση προς τον ΟΚΥΠΥ για όλα τα θέματα που αφορούν τον εξοπλισμό.

Ταυτόχρονα, βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία δημιουργίας κεντρικού μητρώου καταγραφής του συνόλου του ιατροτεχνολογικού και ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού των Νοσηλευτηρίων του Οργανισμού, το οποίο θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, πληροφορίες σχετικά με τις βλάβες, τις συντηρήσεις και τις επισκευές του εξοπλισμού. Ωστόσο, λόγω του μεγάλου όγκου του εξοπλισμού που είναι εγκατεστημένος στα Νοσηλευτήρια παγκύπρια και της ανάγκης διασφάλισης της απρόσκοπτης λειτουργίας του, η ολοκλήρωση της διαδικασίας αναμένεται να απαιτήσει σημαντικό διοικητικό χρόνο.

7. Απουσία σχεδίου επιχειρησιακής συνέχειας για περιπτώσεις βλάβης

Παρά την απουσία προκαθορισμένου σχεδίου επιχειρησιακής συνέχειας για την αντιμετώπιση περιπτώσεων βλάβης του ψυκτικού συστήματος, η Διεύθυνση Λεμεσού – Πάφου ενήργησε άμεσα και αποτελεσματικά κατά την πρόκληση της υπό αναφορά βλάβης, εξασφαλίζοντας εναλλακτικές εγκαταστάσεις στο Γ.Ν. Λεμεσού για την προσωρινή μεταφορά των σορών, ώστε να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη συνέχιση της λειτουργίας του υπηρεσιών του Νεκροτομείου.

Εντούτοις, οι συστάσεις σας αναφορικά με την κατάρτιση εγκεκριμένου γραπτού σχεδίου έκτακτης ανάγκης που να ορίζει τις ενέργειες, τους υπεύθυνους και τις εναλλακτικές εγκαταστάσεις φύλαξης σε περίπτωση αδυναμίας λειτουργίας του Νεκροτομείου, μας βρίσκει σύμφωνους. Συναφώς, σας ενημερώνουμε ότι ο Οργανισμός προτίθεται να τροχοδρομήσει τις απαραίτητες ενέργειες για την επισημοποίηση του Σχεδίου Επιχειρησιακής Συνέχειας που εφαρμόστηκε μετά το εν λόγω συμβάν στο Γ.Ν. Πάφου, ώστε να υπάρξει συμμόρφωση με τις συστάσεις σας.

8. Επανειλημμένες επισημάνσεις χωρίς ανταπόκριση από το 2023

Με την πρόσφατη μετακίνηση του Νεκροτόμου από το Γ.Ν. Πάφου στο Γ.Ν. Λευκωσίας, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την ανάληψη της διαχείρισης λειτουργίας του Νεκροτομείου από το Νοσηλευτήριο, ο Οργανισμός έχει δρομολογήσει τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων, με απώτερο στόχο τόσο την επίλυση των διαχρονικών αδυναμιών που έχουν αναδειχθεί μέσω του προσχεδίου της Έκθεσής σας όσο και τη συμμόρφωση με τις συστάσεις σας.

Συνοψίζοντας, θα θέλαμε να εκφράσουμε τις ευχαριστίες μας για τον χρόνο και τη συστηματική εργασία που αφιερώσατε στην αξιολόγηση των διαδικασιών και της λειτουργίας

του Νεκροτομείου του Γ.Ν. Πάφου. Ο Οργανισμός αντιμετωπίζει τις διαπιστώσεις και τις συστάσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας με τη δέουσα σοβαρότητα και έχει ήδη προβεί ή δρομολογήσει συγκεκριμένες ενέργειες προς συμμόρφωση.

Ειδικότερα, η σύσταση για εγκατάσταση αυτόματου συστήματος συνεχούς παρακολούθησης της θερμοκρασίας των ψυκτικών θαλάμων είχε ήδη υλοποιηθεί στις αρχές Ιουνίου 2026, με την εγκατάσταση συστήματος συναγερμού στα Νεκροτομεία των Γενικών Νοσοκομείων Πάφου και Λεμεσού, ώστε να διασφαλίζεται η έγκαιρη ειδοποίηση σε περίπτωση απόκλισης της θερμοκρασίας ή τεχνικής βλάβης. Παράλληλα, έχει δρομολογηθεί η δημιουργία κεντρικού μητρώου καταγραφής βλαβών, συντηρήσεων και επισκευών κρίσιμου εξοπλισμού.

Περαιτέρω, ο Οργανισμός θα προχωρήσει στην επισημοποίηση εγκεκριμένου Σχεδίου Επιχειρησιακής Συνέχειας για τη λειτουργία του Νεκροτομείου, το οποίο θα καθορίζει τις διαδικασίες αντιμετώπισης έκτακτων περιστατικών, τους υπεύθυνους λειτουργούς και τις εναλλακτικές εγκαταστάσεις φύλαξης σορών, αξιοποιώντας την εμπειρία που αποκτήθηκε από τη διαχείριση του συγκεκριμένου περιστατικού.

Τέλος, συμφωνούμε ότι η ολοκλήρωση της συμφωνίας εκχώρησης δικαιώματος χρήσης μεταξύ του Υπουργείου Υγείας και του ΟΚΥΠΥ αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την πλήρη αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων αναφορικά με τη λειτουργία και διαχείριση των Νεκροτομείων. Ο Οργανισμός θα συνεχίσει να συνεργάζεται στενά με το Υπουργείο Υγείας προς επίσπευση της ολοκλήρωσης της διαδικασίας αυτής, ώστε να διασφαλιστεί ένα σαφές και αποτελεσματικό πλαίσιο διοίκησης και λογοδοσίας.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνιση.

Με εκτίμηση,

Κύπρος Σταυρίδης

Γενικός Εκτελεστικός Διευθυντής

Κοιν.: Αν. Γενική Διευθύντρια Υπουργείου Υγείας
Γενικό Οικονομικό Διευθυντή
Εκτελεστική Γενική Διευθύντρια Διεύθυνσης Λεμεσού – Πάφου
Οικονομικό Διευθυντή Διεύθυνσης Λεμεσού – Πάφου
Ιατρικό Διευθυντή Γ.Ν. Πάφου
Προϊστάμενη Νομικού Τμήματος
Προϊστάμενο Τεχνικού Τμήματος
Προϊστάμενο Μονάδας Διαχείρισης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
Προϊστάμενη Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου
Διοικητικό Λειτουργό Ωρομίσθιου Προσωπικού

01.ΣΑ

Παράρτημα IV: Αυτούσια απαντητική επιστολή του ΥΥΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
Γραφείο Αν. Γενικής ΔιευθύντριαςΑρ.Φακ. [REDACTED]
Αρ.Τηλ. [REDACTED]
Αρ.Φαξ: 22605494
Email: perm.sec@moh.gov.cy

9 Ιουλίου, 2026

Γενικό Ελεγκτή

**Θέμα: Αιφνιδιαστικός έλεγχος στο νεκροτομείο του Γενικού Νοσοκομείου
Πάφου στις 29.5.2026**

Επιθυμώ να αναφερθώ στην επιστολή σας, με αρ. φακ.: 26.22.001, 28.02.011.001, 05.14.009, ημερομηνίας 30/6/2026, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- Σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμου του 2017 έως 2026, ο Οργανισμός έχει ευθύνη για τη λειτουργία, τη διαχείριση, τον έλεγχο, την εποπτεία και την ανάπτυξη των δημόσιων νοσηλευτηρίων και των κέντρων πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, τα οποία κηρύσσονται ως τέτοια με βάση το άρθρο 15. Σημειώνεται ότι έχει γίνει μεταφορά των συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και της σύμβασης συντήρησης των ψυγείων, από το Υπουργείο Υγείας στον ΟΚΥΠΥ, ενώ τροχοδρομούνται οι απαιτούμενες ενέργειες για ρύθμιση του ζητήματος του ιδιοκτησιακού καθεστώτος.
- Σημειώνεται ότι δεν υπάρχει θέση Βοηθού Νεκροτομείου Πάφου που να υπάγεται στην Ιατροδικαστική Υπηρεσία. Ο Βοηθός Νεκροτομείου, στον οποίο γίνεται αναφορά στο υπόμνημα, είχε μετακινηθεί προσωρινά στο Γενικό Νοσοκομείο Πάφου στο πλαίσιο της κινητικότητας ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού και κλήθηκε να επιστρέψει στην Λευκωσία για την οποία είχε προσληφθεί, λόγω υπηρεσιακών αναγκών.
- Το Υπουργείο Υγείας προχωρεί στην ταφή των σορών των αζήτητων νεκρών, όπου έχει διεξαχθεί νεκροτομή και Θανατική Ανάκριση. Η ταφή πραγματοποιείται αφού παρέλθει ικανό χρονικό διάστημα και εξασφαλιστούν τα απαραίτητα έγγραφα και Διατάγματα ταφής που η Αστυνομία αιτείται από τον Θανατικό Ανακριτή (Δικαστή) ο οποίος είναι αρμόδιος να επιτρέψει την ταφή της σορού. [REDACTED]

Δρ Ελισάβετ Κωνσταντινίδου
Αν. Γενική Διευθύντρια
Υπουργείου ΥγείαςΥπουργείο Υγείας, 1448 Λευκωσία
Ιστοσελίδα: www.moh.gov.cy